

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 23 (1520)

2017. gada 08. maijā

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2017. gada 17. nedēļā Latvijā

2017. gada 17. nedēļā (24.04.–30.04.) tikai vienā no monitoringā iesaistītajām ambulatorajām veselības aprūpes iestādēm (informācija saņemta no 68 ģimenes ārstu praksēm) vērsies viens pacients, kuram gripa noteikta klīniski – vidēji 1,0 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā nedēļā – 7,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Gripas intensitāte salīdzinot ar 16. nedēļu samazinājusies vidēji par 87,6%.

Vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs citu AAEI gadījumos, salīdzinot ar 16. nedēļas datiem, būtiski nav mainījusies (samazinājums par 0,2%).

Pacientu vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI, gripas un pneimoniju gadījumos vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

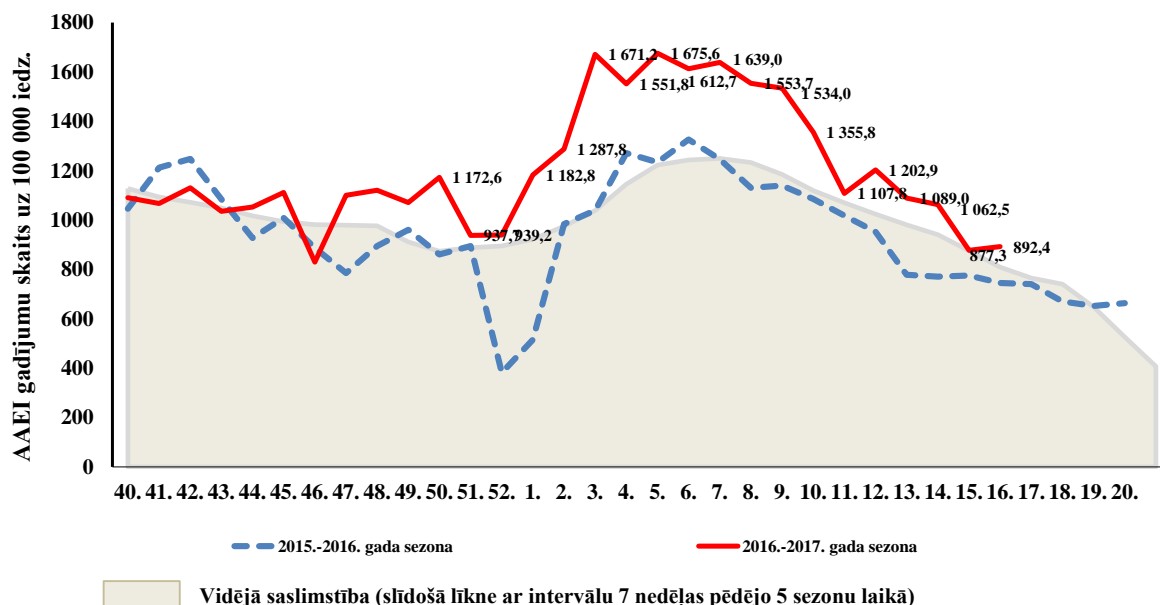
	Vecuma grupas	13.ned.	14.ned.	15.ned.	16.ned.	17.ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1089,0	1062,5	877,3	892,4	891,0	-0,2
	0-4	5596,6	5154,6	4333,5	4842,7	4524,7	-6,6
	5-14	3481,0	3637,1	3099,9	3007,7	2952,8	-1,8
	15-64	637,7	656,9	547,9	496,5	532,0	7,2
	65 un >	224,8	177,9	89,5	145,0	138,5	-4,5
Gripa	Vidēji	51,2	22,6	11,1	7,8	1,0	-87,6
	0-4	36,9	0,0	20,6	19,1	0,0	-100,0
	5-14	48,3	60,3	21,7	9,9	0,0	-100,0
	15-64	62,5	23,0	12,3	8,9	1,5	-83,4
	65 un >	19,1	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Pneimonija	Vidēji	15,2	21,7	11,1	7,8	13,5	74,2
	0-4	18,5	38,2	103,2	19,1	76,0	298,9
	5-14	9,7	40,2	32,5	19,9	29,7	49,7
	15-64	13,1	20,2	3,1	6,0	5,9	-0,3
	65 un >	23,9	14,0	5,0	4,8	14,3	196,5

Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 17. nedēļā palielinājusies par 74,2%.

¹ klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās iestādēs

² Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

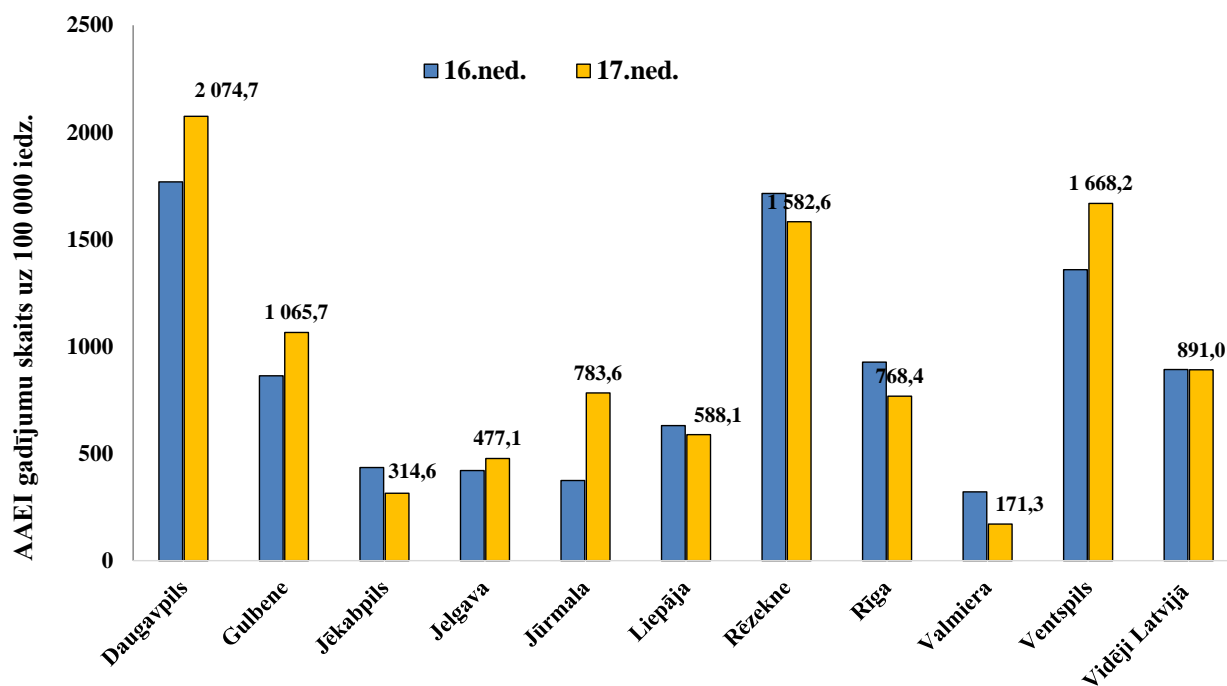
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AA EI gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

Pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs AA EI gadījumos 2017. gada 17. nedēļā bijusi nedaudz augstāka nekā iepriekšējā 2015.—2016. gada sezonā un arī nedaudz augstāka nekā pēdējo piecu sezonu vidējie rādītāji attiecīgajā laika periodā.

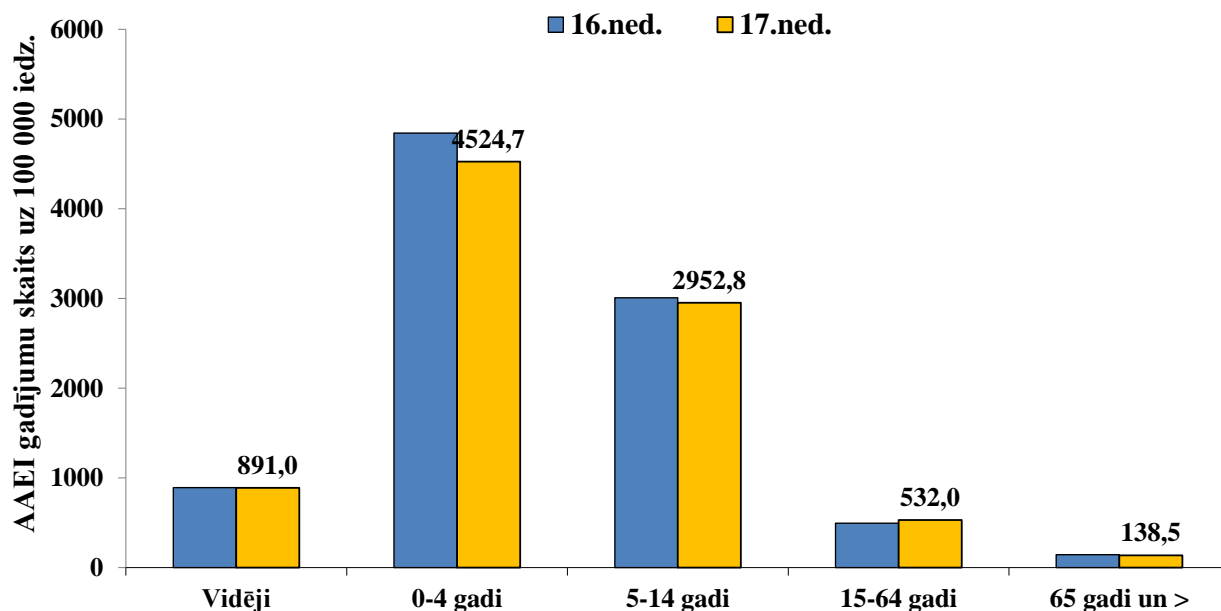
AA EI atsevišķās monitoringa teritorijās

Vēršanās AA EI gadījumos ambulatorajās iestādēs 17. nedēļā samazinājusies piecās teritorijās un piecās palielinājusies. Visaugstākā intensitāte bijusi Daugavpilī, Ventspilī un Rēzeknē.

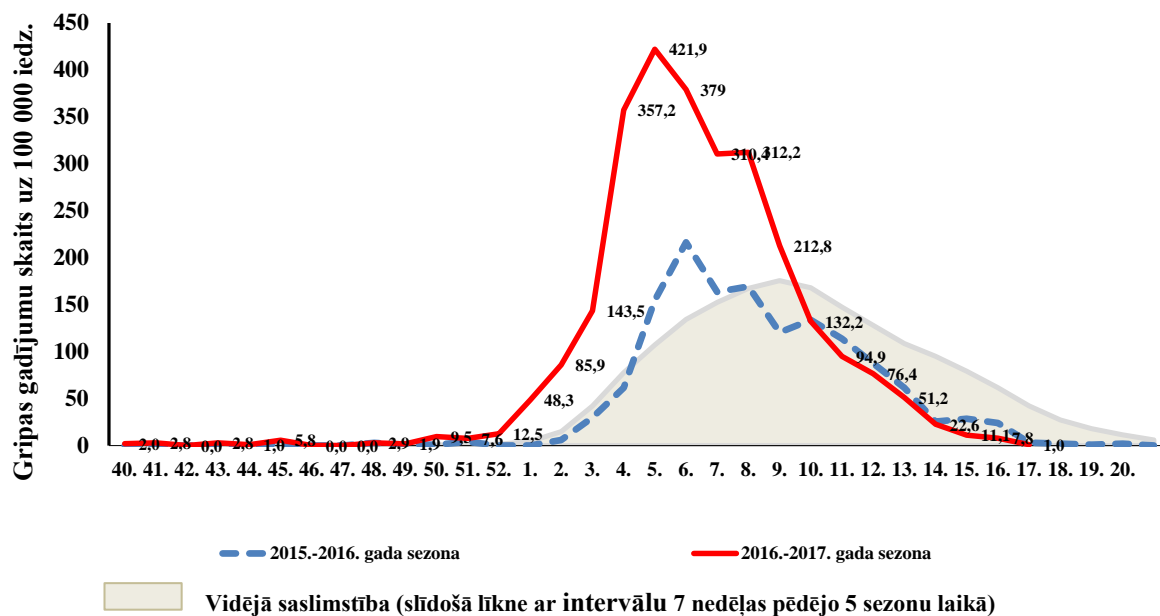

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Kopš monitoringa sākuma (2016. gada 40. nedēļa) visaugstākā AAEI intensitāte reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā. 2017. gada 17. nedēļā saslimstība nedaudz palielinājusies tikai 15–64 gadu vecuma grupā.

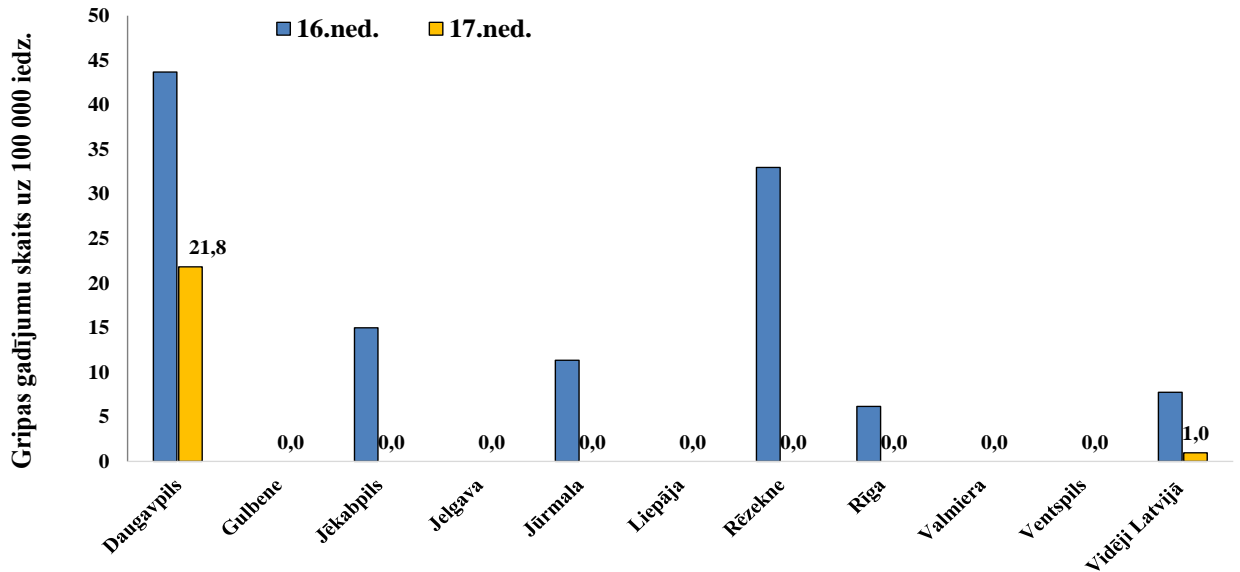
Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

2017. gada 17. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs gripas gadījumos bijusi līdzīga iepriekšējās 2015.–2016. gada sezonas rādītājiem attiecīgajā laika periodā un pēdējo nedēļu laikā tā atbilst starp-sezonu līmenim.

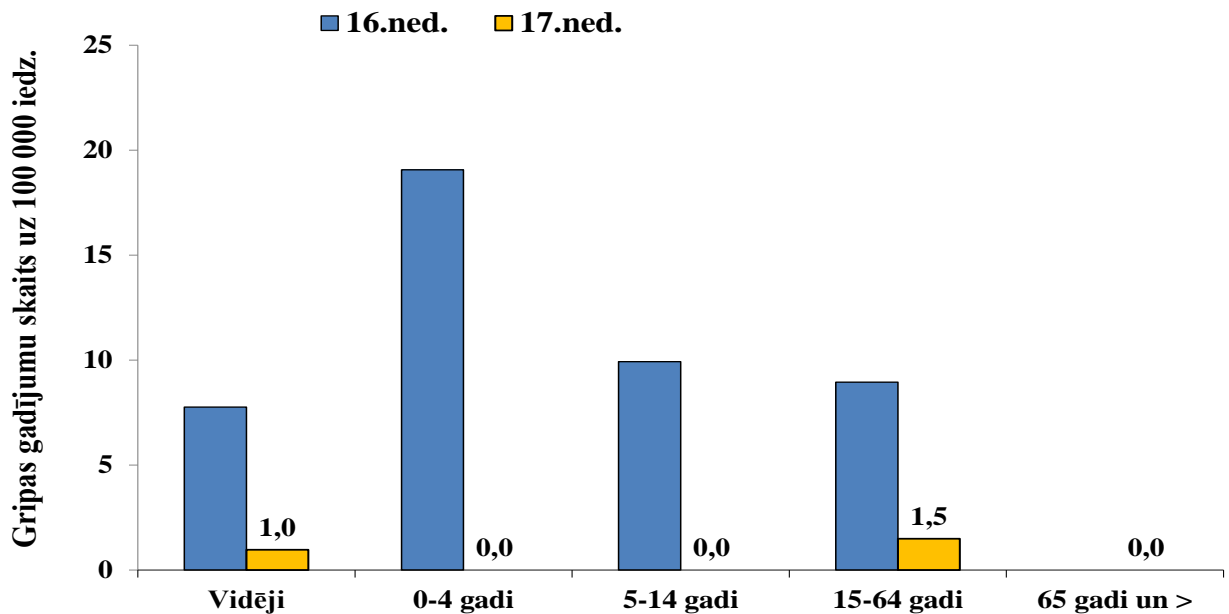
Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

2017. gada 17. nedēļā no 10 monitoringā iekļautajām teritorijām tikai Daugavpilī vienā ambulatorajā veselības aprūpes iestādē reģistrēts viens gripas gadījums

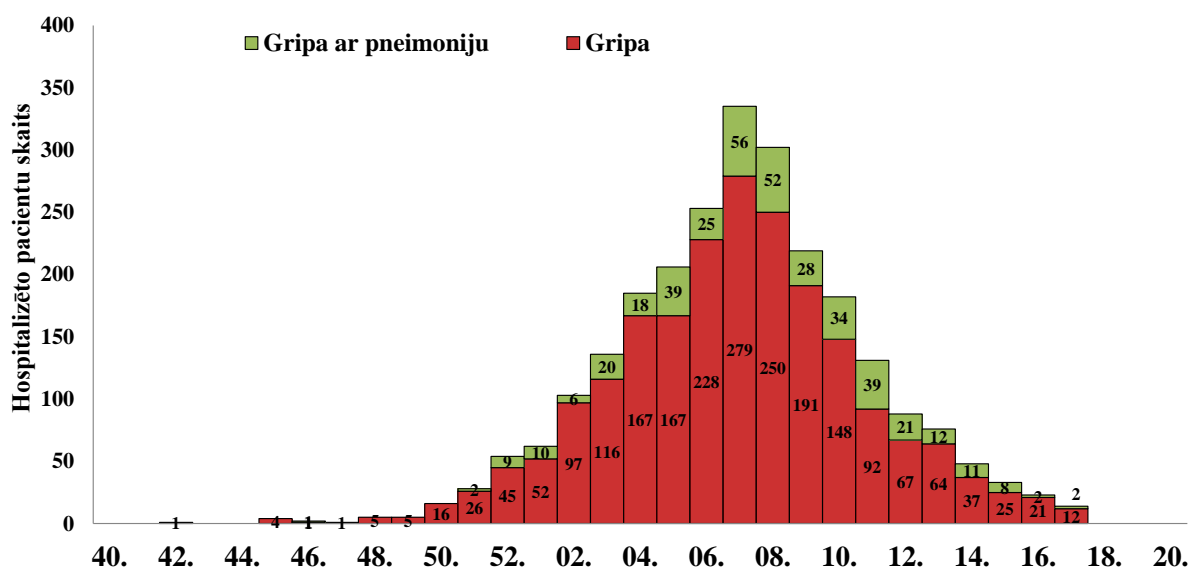
Gripa atsevišķās vecuma grupās

Viens saslimšanas ar gripu gadījums reģistrēts vecuma grupā 15–64 gadi, jeb rēķinot uz 100 000 iedzīvotājiem attiecīgajā vecuma grupā – 1,5 gadījumi.

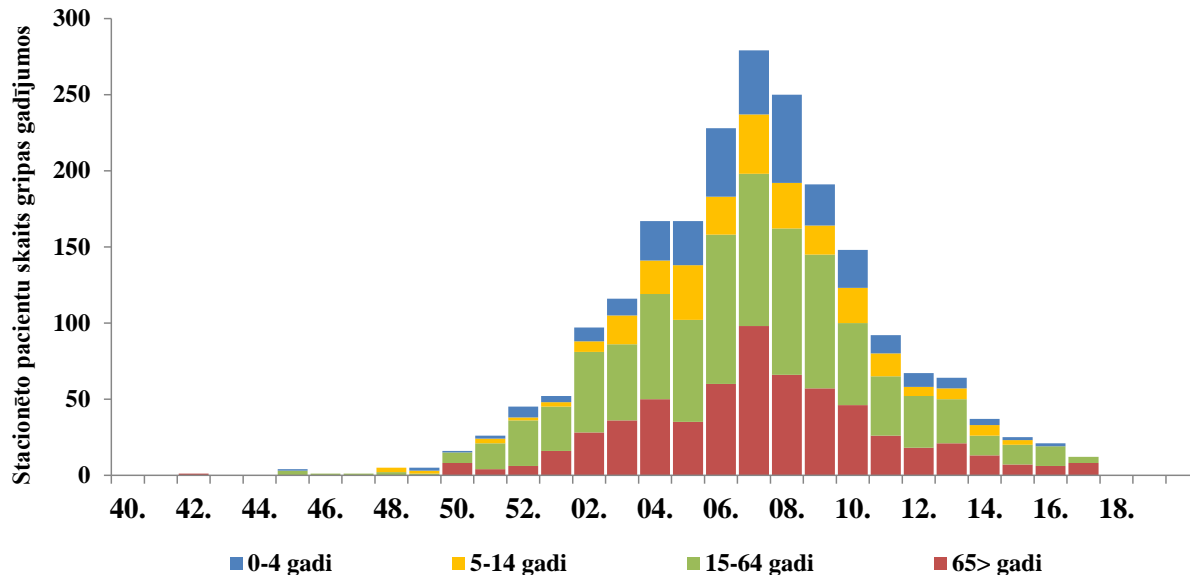
Par stacionāriem pacientiem gripas gadījumos

Stacionēto pacientu skaits gripas gadījumos samazinājies par 43%, savukārt stacionēto pacientu skaits gripas izraisītās pneimonijas gadījumos bijis līdzīgs iepriekšējai nedēļai. Saņemta informācija par 14 hospitalizētiem pacientiem saistībā ar gripas infekciju, no tiem 12 pacienti stacionēti ar diagnozi *gripa* un divi pacienti ar diagnozi – *gripas izraisītā pneimonija*. Pacienti stacionēti Daugavpilī un Rīgas slimnīcās.

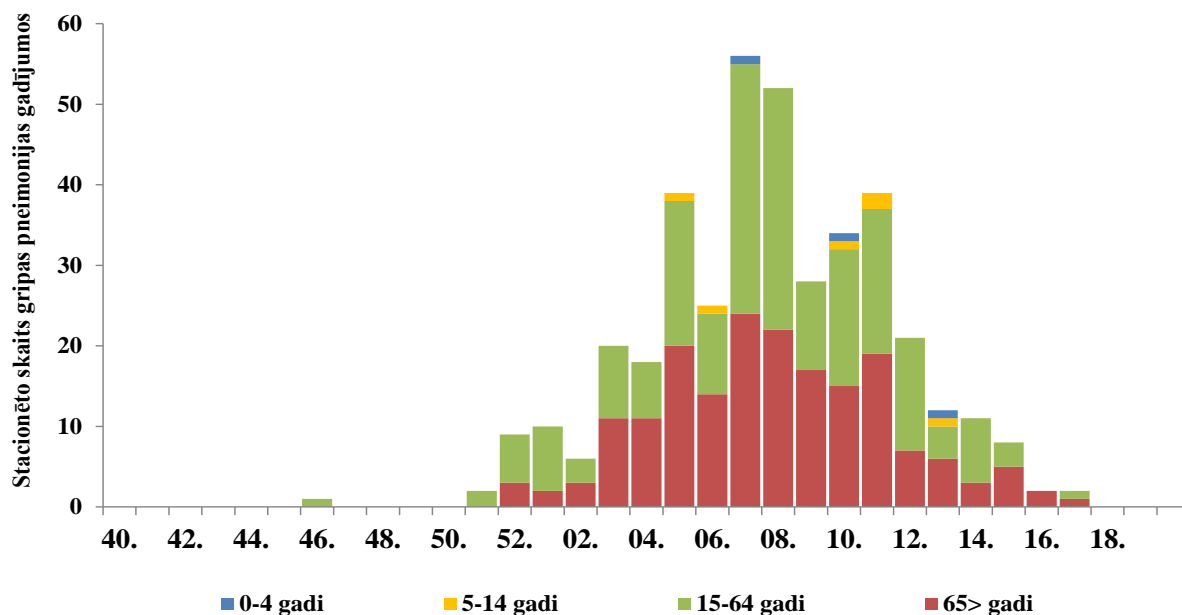
Hospitalizētie pacienti gripas gadījumos pa vecuma grupām un pa nedēļām

2017. gada 17. nedēļā gripas gadījumos hospitalizētie pacienti bija 15–64 gadu un 65 un > gadu vecuma grupā (attiecīgi, četri un astoņi pacienti).

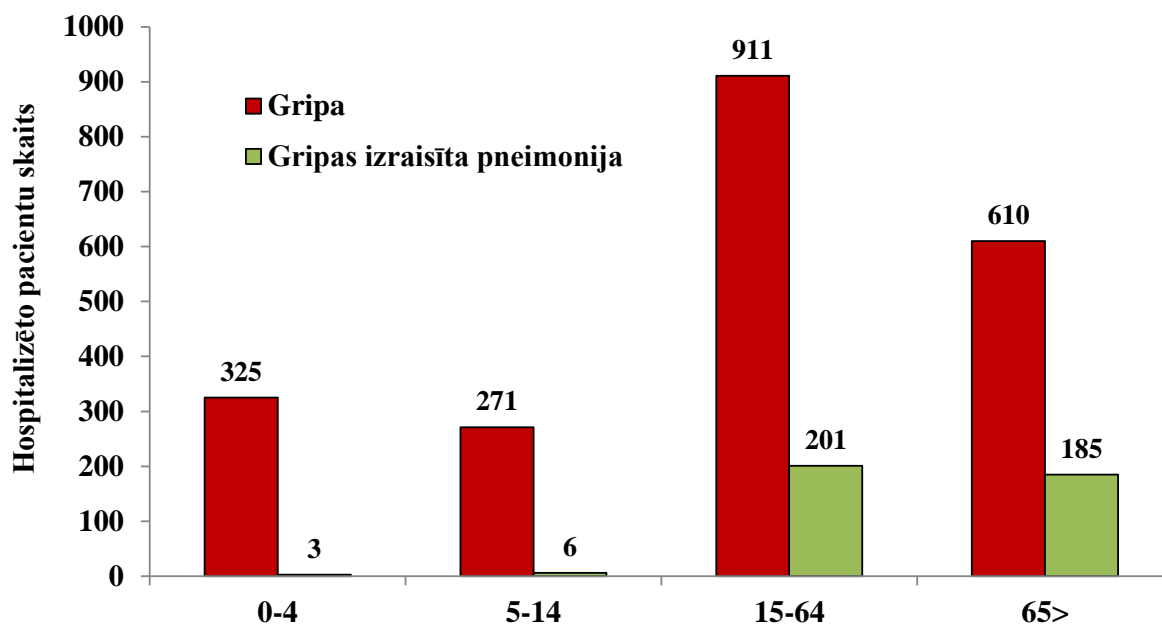
Hospitalizētie pacienti gripas izraisītās pneimonijas gadījumos pa vecuma grupām un pa nedēļām

Divi pacienti, kuri stacionēti 17. nedēļā saistībā ar gripas izraisīto pneimoniju, bijuši 15–64 gadu un 65 un > gadu vecuma grupā.

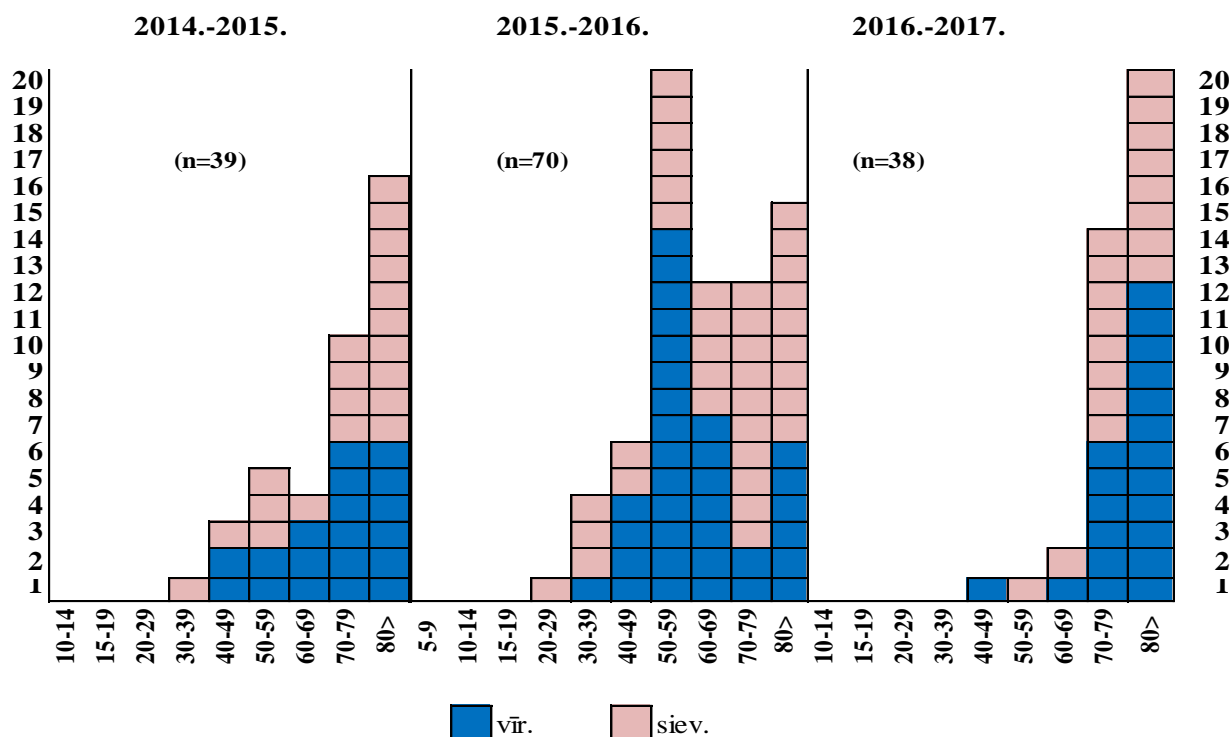
Hospitalizētie pacienti pa vecuma grupām sezonā kopā

Kopš sezonas sākuma kopā ziņots par 2 512 hospitalizētiem pacientiem: 2 117 gripas gadījumos (43,0% vecumā 15–64 gadi, 28,8% – 65 un > gadi, 12,8% – 5–14 gadu un 15,4% – 0–4 gadu vecuma grupā) un 395 gripas izraisītas pneimonijas gadījumos (50,9% vecumā 15–64 gadi, 46,8% – 65 un > gadu vecuma grupā, 1,5% – 5–14 gadu un 0,8% – 0–4 gadu vecuma grupā).

Letālie gadījumi 2016.–2017. gada sezonā

2017. gada 17. nedēļā jauni paziņojumi par nāves gadījumiem netika saņemti. Kopš sezonas sākuma pavisam saņemti 38 paziņojumi par letālo iznākumu pacientiem, kuriem noteikta gripa – 25 gadījumos laboratoriski apstiprināta *A tipa* gripa, 12 – *B tipa* gripa un vienā gadījumā gripa noteikta klīniski (pacients miris mājās). Pacientu vecums no 49 līdz 95 gadiem, vidējais vecums – 79 gadi, 89,5% (34) no mirušajiem bija vecumā virs 70 gadiem.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Vispārējās izglītības iestādes 2017. gada 17. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja 93,4% skolēnu (16. nedēļā – 93,6%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
15.	92,1	90,7	96,1	96,1	89,7	93,2	91,6	91,5	91,1	91,3	92,0
16.	93,4	94,6	94,7	94,1	91,4	93,7	94,8	93,7	93,4	93,4	93,6
17.	92,9	91,5	95,8	92,8	93,3	97,1	93,4	92,9	90,4	93,2	93,4
Salīdzinājumā ar 16. nedēļu (±)	-0,5	-3,1	1,1	-1,3	1,9	3,4	-1,4	-0,8	-3,0	-0,3	-0,2

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Pirmsskolas izglītības iestādes 17. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 76,9% bērnu – līdzīgi 16. nedēļas datiem (par 0,2% mazāk).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
15.	67,4	66,2	80,8	80,8	68,8	80,1	79,2	74,4	72,2	70,7	72,8
16.	71,8	69,9	77,0	85,5	76,4	79,0	83,0	77,4	79,5	77,3	77,0
17.	70,8	77,2	79,7	83,0	74,5	80,3	82,3	78,3	75,2	76,1	76,9
Salīdzinājumā ar 16. nedēļu (±)	-1,1	7,3	2,7	-2,5	-1,8	1,4	-0,7	0,9	-4,3	-1,2	-0,2

Elpceļu vīrusu noteikšana

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 2017. gada 17. nedēļā izmeklēti 67 personu klīniskie paraugi, no tiem 20,9% paraugu noteikti gripas vīrusi. Kopā noteikti 14 *B tipa* gripas vīrusi. Noteikti arī citi elpceļu infekciju vīrusi (pavisam 47), t.sk. rinovīrusi (13), respiratori sincitiālais vīruss (10), cilvēka metapneimovīruss (8), adenovīrusi (6), bokavīrusi (6), un citi vīrusi (4).

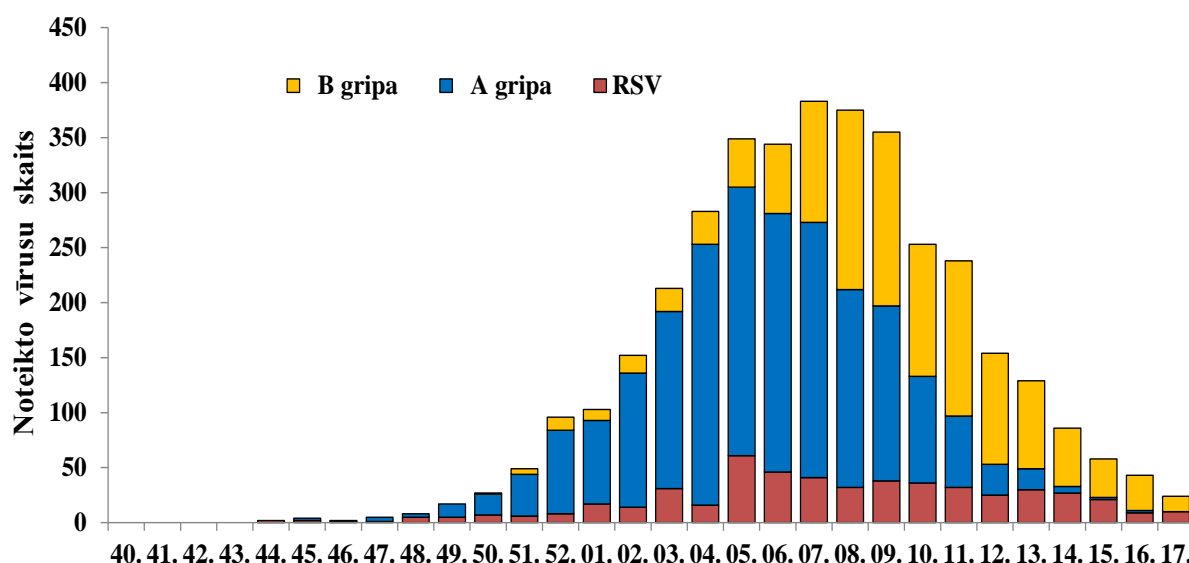
Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	39					5				1					6	15,4	0,0	0
41.	32					2			2	4				2	10	31,3	0,0	0
42.	52			1		2			5	8		2	1	3	22	42,3	0,0	0
43.	68			1		3			3	5					12	17,6	0,0	0
44.	73					14		2	3	1			1		21	28,8	0,0	2,7
45.	59	2				5		2	4	2		1			16	27,1	3,4	3,4
46.	67	1			1	8	1	1	4	1	1	1			19	28,4	1,5	1,5
47.	88	4						1	10			3	1		19	21,6	4,5	1,1
48.	82	3				7	1	5	8	7	2	4		4	41	50,0	3,7	6,1
49.	112	12				4		5	8	9		6	1	5	50	44,6	10,7	4,5
50.	138	19	1		1	7	1	7	11	11	1	9	7	1	76	55,1	14,5	5,1
51.	181	38	5			9	1	6	3	6		3	2		73	40,3	23,8	3,3
52.	233	76	12		1	7	3	8	17	20	2	17	9	4	176	75,5	37,8	3,4
01.	268	76	10			4	1	17	32	18	8	12	11	1	190	70,9	32,1	6,3
02.	329	122	16			2	3	14	12		3	6	4	1	183	55,6	41,9	4,3
03.	397	161	21		2	4		31	13	15	5	15	6		273	68,8	45,8	7,8
04.	549	237	30			4		16	7	11	4	3	4	1	316	57,6	48,6	2,9
05.	610	244	44			3	1	61	15	15	11	13	9	4	416	68,2	47,2	10
06.	584	235	63	1		3	3	46	20	16	6	15	9	3	417	71,4	51,0	7,9
07.	597	232	110	1		1		41	19	17	5	15	12	2	455	76,2	57,3	6,9
08.	609	180	163	1				32	14	18	7	6	7	1	429	70,4	56,3	5,3
09.	551	159	158	1		2	1	38	14	17	20	9	8	2	429	77,9	57,5	6,9
10.	440	97	120			2		36	14	17	13	11	6		316	71,8	49,3	8,2
11.	403	65	141			2		32	13	18	14	11	8		304	75,4	51,1	7,9
12.	323	28	101			1	3	25	8	13	6	5	6		196	60,7	39,9	7,7
13.	239	19	80	1			4	30	12	28	7	7	2	2	192	80,3	41,4	12,6
14.	203	6	53	1		2		27	5	27	10	9	2	3	145	71,4	29,1	13,3
15.	113	2	35			1		21	5	16	12	2	1		95	84,1	32,7	18,6
16.	120	2	32					9	12	14	9	2	2	2	84	70,0	28,3	7,5
17.	67	0	14					10	6	13	8	6	2	6	65	97,0	20,9	14,9
Kopā	7626	2020	1209	8	5	104	23	523	299	348	154	193	121	47	5054	66,3	42,3	6,9

Kopš sezonas sākuma pavisam noteikti 3229 gripas vīrusi: 2020 (63%) *A tipa* gripas vīrusi (no tiem 324 tipēti – visi kā A/H3) un 1209 (37%) *B tipa* gripas vīrusi, no tiem 172 raksturoti kā *B/Yamagata* līnijas (nav iekļauts trīs-komponentu vakcīnā) un 25 – *B/Victoria* līnijas (iekļauts trīs-komponentu vakcīnas sastāvā).

Sākot ar 10. nedēļu Latvijā dominē *B tipa* gripas vīrusi.

Laboratoriski noteikto *A tipa*, *B tipa* gripas vīrusu un RSV skaits pa nedēļām

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma ģenētiski raksturoti 34 *A tipa* gripas vīrusi – visi kā *A/HongKong/4801/2014(H3N2)*–līdzīgs vīruss un 45 *B tipa* gripas vīrusi, kuri raksturoti kā *B/Phuket/3073/2013Yamagata* -līnijas (nav iekļauts trīs komponentu sezonālā gripas vakcīnā).

Secinājumi

2017. gada 17. nedēļā gripas intensitāte Latvijā turpināja samazināties. Tiek novērota zema gripas intensitāte, kas atbilst starpsezonu līmenim, kad galvenokārt tiek reģistrēti sporādiski gripas gadījumi. Ambulatorajā ārstniecības iestādē reģistrēts viens klīniski noteikts gripas gadījums. Samazinājies arī gripas gadījumos stacionēto pacientu skaits.

Sākot ar 10. nedēļu Latvijā dominē *B tipa* gripas vīrusi.

Pamatojoties uz 2006. gada 21. novembra noteikumu Nr. 948 „Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem” 8.¹ punktā noteikto, SPKC š. g. **19. aprīlī paziņojis par gripas epidēmijas beigām.**

Eiropas gripas uzraudzības tīkla informācija par 2017. gada 16. nedēļu.

<http://flunewseurope.org/>

2017. gada 16. nedēļā PVO Eiropas reģionā 38 no 39 valstīm informēja par zemu gripas intensitāti. Par plašu ģeogrāfisko izplatību informēja tikai Horvātija, par reģionālo – Zviedrija un Turcija, pārējās ziņoja par lokālu vai sporādisku gripas izplatību. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars - 13% (15. nedēļā - 14%). *A tipa* gripas vīrusi noteikti 9% un *B tipa* – 91% gadījumos. Šī bija sestā nedēļa šajā sezonā, kad Eiropas reģionā dominēja *B tipa* gripas vīrusi, taču kopējais šo vīrusu skaits paliek zems. Par dominējošo *B tipa* gripu informēja 13 valstis vai reģioni - Ziemeļīrija, Skotija, Anglija, Norvēģija, Igaunija, Latvija, Polija, Rumānija, Moldova, Ukraina, Armēnija, Turcija un Krievijas Federācija.

Gripas vīrusu noteikšana un tipēšana tīkla ietvaros

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros š.g. 16. nedēļā izmeklēti 326 paraugi. Noteikti 43 gripas vīrusi: 9% *A tipa* un 91% *B tipa* gripas vīrusi.

Vīrusa tips un apakštīps	16. nedēļa		2016.-2017. gada sezona kopā	
	Skaitis	% ^a	Skaitis	% ^a
A gripa	4	9	16 224	90
<i>A(H1N1)pdm09</i>	0	0	186	1
<i>A(H3N2)</i>	4	100	13 544	99
A netipēts	0	-	2 494	-
B gripa	39	91	1 791	10
<i>B/Victoria</i> līnija	3	100	333	44
<i>B/Yamagata</i> līnija	0	0	430	56
Nav noteikta līnija	36	-	1 028	-
Noteikts kopā / Izmeklēts kopā	43 / 326	13	18 015 / 49 410	36

Kopš sezonas sākuma 90% paraugu noteikts *A tipa* gripas vīruss, no visiem paraugiem, kuros noteikts *A tipa* gripas vīrusa apakštīps, 99% paraugu tas tipēts kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 56% bija no *B/Yamagata* līnijas un 44% – *B/Victoria* līnijas.

Par SARI uzraudzību un stacionāriem apstiprinātiem gripas gadījumiem

2017. gada 16. nedēļā no 12 valstīm, kuras veic smagu akūtu respiratoru infekciju (SARI) uzraudzību, 10 valstis informēja par 713 SARI gadījumiem, no tiem 108 tika izmeklēti un 18 (17%) noteikti gripas vīrusi.

Savukārt no deviņām valstīm, kuras apkopo informāciju par stacionāriem pacientiem ar laboratoriski apstiprinātu gripu intensīvās terapijas nodaļās (ITN) un citās nodaļās, 16. nedēļā saņemta informācija no divām valstīm (Igaunija un Somija) par diviem gadījumiem ITN nodaļās.

Kopš sezonas sākuma lielākā daļa hospitalizēto pacientu, kuriem laboratoriski tika apstiprināta gripa, bija pacienti 65 un > gadu vecuma grupā. No visiem 2 594 ITN gadījumiem, par kuriem ir pieejami dati par vecumu un gripas vīrusu tipēšanas rezultātiem, lielākā daļa (64%) pacientu bijuši vecumā 65 un > gadi, 31% pacientu vecumā no 15 līdz 64 gadiem un 5% jaunāki par 15 gadiem.

Par letāliem gadījumiem

Ziņots par 925 nāves gadījumiem, no tiem 526 nāves gadījumi bija reģistrēti ITN un 399 gadījumi citās slimnīcu nodaļās; 753 (81%) pacienti bija vecāki par 65 gadiem; 99% gadījumu bija saistīti ar *A tipa* gripas vīrusiem; no visiem tipētiem gripas vīrusiem >99% tipēti kā *A/H3N2*.

Ārpus gripas uzraudzības tīkla noteikto gripas vīrusu tipēšana

Ārpus gripas uzraudzības tīkla š.g. 16. nedēļā izmeklēti 8 173 paraugi.

Noteikti 847 gripas vīrusi: 21% *A tipa* un 79% *B tipa* gripas vīrusi. Kā parasti gripas sezonas otrajā pusē *B tipa* gripas vīrusu proporcija palielinās.

No visiem paraugiem, kuros noteikts *A tipa* gripas vīrusa apakštīps, (49) 94% paraugu tas tipēts kā *A/H3N2*. No raksturotajiem četriem *B tipa* gripas vīrusiem visi tipēti kā *B/Yamagata* līnijas.

Vīrusa tips un apakštips	16. nedēļa		2016.-2017. gada sezona kopā	
	Skaitis	% ^a	Skaitis	% ^a
Influenza A	178	21	109 502	89
<i>A(H1N1)pdm09</i>	3	6	358	1
<i>A(H3N2)</i>	49	94	39 152	99
A netipēts	126	-	69 992	-
Influenza B	669	79	13 890	11
<i>B/Victoria</i> līnija	0	0	315	25
<i>B/Yamagata</i> līnija	4	100	1 004	75
Nav noteikta līnija	665	-	12 571	-
Noteikti vīrusi / Izmeklēti paraugi	847 / 8 173	-	123 392 / 557 804	-

Kopš 2016. gada 40. nedēļas, līdzīgi rezultātiem iegūtiem tīkla ietvaros, ārpus gripas uzraudzības tīkla (slimnīcās, skolās, pansionātos un citās aprūpes iestādēs) visbiežāk (89%) tika noteikts *A tipa* gripas vīruss. No visiem tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem visbiežāk (99%) noteikts *A/H3N2* apakštips. No visiem raksturotiem *B tipa* gripas vīrusiem 76% paraugu noteikti *B/Yamagata* līnijas vīrusi un 24% *B/Victoria* līnijas vīrusi, kas atšķiras no tīkla datiem, kur *B/Yamagata* un *B/Victoria* līnijas vīrusu proporcijas sezonas laikā sadalījās vienmērīgi.

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma līdz 2017. gada 16. nedēļai ir pieejami dati par ģenētiskajām grupām 3 425 gripas vīrusiem.

Filoģenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits	%
<i>A/H1N1pdm09A/Michigan/45/2015</i> (apakšgrupa 6B.1) ^{b,c}	28	0,82
<i>A/H1N1pdm09A/South Africa/3626/2013</i> (apakšgrupa 6B)	5	0,15
<i>A/H3N2 A/Bolzano/7/2016</i> (apakšgrupa 3C.2a1)	2149	62,74
<i>A/H3N2 A/Hong Kong/4801/2014</i> (apakšgrupa 3C.2a) ^{a,b,c}	916	26,74
<i>A/H3N2 A/Switzerland/9715293/2013</i> (apakšgrupa 3C.3a)	1	0,03
<i>A/H3N2 A/Samara/73/2013</i> (apakšgrupa 3C.3)	31	0,91
<i>A(H3N2) A/Stockholm/28/2014</i> (subgroup 3C.3b)	1	0,03
<i>A/H3N2</i> , apakšgrupa nav noteikta	6	0,18
<i>B/Brisbane/60/2008</i> (<i>Victoria</i> līnija, apakšgrupa 1A) ^{a,b,c}	64	1,87
<i>B/Phuket/3073/2013</i> (<i>Yamagata</i> līnija, apakšgrupa 3) ^d	224	6,54
Kopā	3425	100,0

^a Sezonālās vakcīnas sastāvā Ziemeļu Puslodei 2016-2017. gada sezonai

^b Vakcīnas sastāvā Dienvidu Puslodei 2017. gada sezonā

^c Sezonālās vakcīnas sastāvā Ziemeļu Puslodei 2017-2018. gada sezonai

^d Četru komponentu vakcīnas sastāvā Ziemeļu un Dienvidu puslodei

Kopš sezonas sākuma testēti 1 816 gripas vīrusu uz jutību pret neiraminidāzes inhibitoriem (oseltamivir, zanamivir): 1 662 – *A/H3N2*, 29 – *A/H1N1pdm09* un 125 – *B tipa* gripas vīrusi. Viens *A/H3N2* gripas vīruss uzrādījis samazināto inhibīciju pret oseltamiviru, kā arī viens *A/H3N2* gripas vīruss uzrādījis samazināto jutību pret zanamiviru.

Kopējās mirstības uzraudzība EuroMOMO projekta ietvaros

<http://www.euromomo.eu/>

Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas 19 valstis piedalās projektā EuroMOMO (*European Monitoring of Excess Mortality for Public Health Action*) un ziņo par kopējās mirstības iknedēļas rādītājiem. Lielākajā daļā valstu bija novērots kopējās mirstības pieaugums iedzīvotājiem 65 un > gadu vecuma grupā, tomēr tagad tas, šķiet, ir normalizējies. Visaugstākie mirstības rādītāji sakrīta ar A/H3N2 gripas vīrusa cirkulāciju. Tomēr vēl pāragri izdarīt secinājumus par kopējo gripas ietekmi uz mirstību, jo gada sākumā vairākās valstīs bija novēroti auksti laika apstākļi, kas, iespējams, veicināja mirstības pieaugumu.

Agrīnā vakcīnas efektivitātes uzraudzība Somijā un Zviedrijā noteica gripas vakcīnas efektivitātes līmeni personām 65 un > gadu vecuma grupā – 26%. Nesen iegūtie vakcīnas efektivitātes rādītāji visās vecuma grupās pret A/H3N2 gripas vīrusiem: Kanādā – 42%, ASV – 43% un Eiropā – 38% (saskaņā ar Zviedrijas un Somijas aprēķiniem sezonas sākumā).

Nemot vērā suboptimālu vakcīnas efektivitāti, visām riska grupām gripas aizdomu vai laboratoriski apstiprinātas gripas gadījumos ieteicama neatliekama neiraminidāzes inhibitoru lietošana, ideālā gadījumā 48 stundu laikā pēc simptomu parādīšanās, gan vakcinētām, gan nevakcinētām personām. Turklāt vienmēr būtu apsverama profilaktiska antivirālo līdzekļu lietošana augsta riska kontakta personām.

PVO rekomendētais pretgripas vakcīnas sastāvs 2017.–2018. gada sezonā Ziemeļu puslodē http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2017_18_north/en/

2017. gada 2. martā publicēts PVO ziņojums par vakcīnas sastāvu nākamajai 2017.-2018. gada sezonai. Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2017.-2018. gada sezonai Ziemeļu puslodē rekomendē:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09*-līdzīgs vīruss;
- *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)*- līdzīgs vīruss;
- *B/Brisbane/60/2008*- līdzīgs vīruss;

Četru komponentu vakcīnā papildus jāiekļauj B tipa gripas *B/Phuket/3073/2013*- līdzīgs vīruss. Vakcīnas sastāvs līdzīgs sezonālajai vakcīnai Dienvidu puslodē 2017. gada sezonai.

Gripas profilakses ieteikumi iedzīvotājiem, izglītības iestādēm, darba devējiem, veselības aprūpes speciālistiem atrodami SPKC interneta vietnē – <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/infekcijas-slimibas/gripa/>.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka un Raina Nikiforova.

2016.–2017. gada AA EI un gripas monitoringa 17. nedēļā datus sniedza:

- 68 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 103590 – 5,3% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 37 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.